

Regler for næringslivet

Regelrådets erfaringer
og råd til utredere

Regelrådets arbeid

Innenfor
Regelrådets
mandat:

Regelverk
(lov eller forskrift)

Berører
næringslivet

2023:

Kartlagte saker:
287

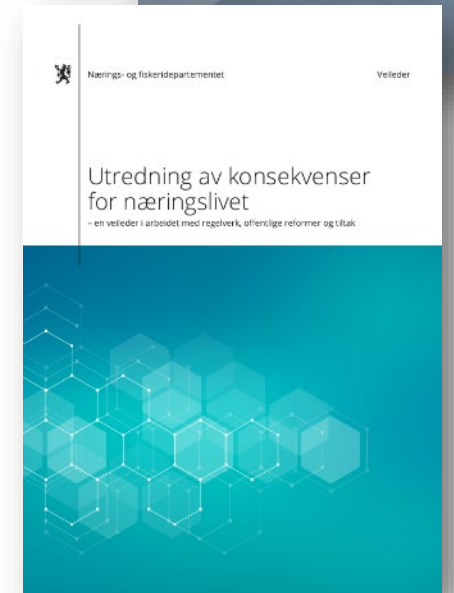
Uttalelser:
40

Fra Regelrådets mandat:

Rådet skal ta stilling til om det er gjennomført konsekvensvurderinger etter de krav som utredningsinstruksen stiller, og om virkningene for næringslivet er tilstrekkelig kartlagt.

Utredningsinstruksen med veileder

- 1 Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
- 2 Hvilke tiltak er relevante?
- 3 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- 4 Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- 5 Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?
- 6 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

Begrensninger utredere møter...

Tiltaket er allerede bestemt:

- Politisk vedtatt
- Anmodningsvedtak
- EU/EØS

Andre begrensninger:

- Tid
- Prioritert
- Ressurser

1

Problembeskrivelse

Problembeskrivelsen er ofte for knapp/overordnet
eller:

Man definerer problemet som fravær av tiltak!

En god problembeskrivelse inneholder:

Årsakene til problemet

Det utløsende
problemet

Konsekvenser

Dagligvaremarkedet

1

Mål

Problembeskrivelsen er ofte for knapp/overordnet
eller:

Man forveksler mål og tiltak
i tillegg kan det hende at:

Tiltaket allerede er bestemt

Betalingsløsninger

Høring - *Forslag til endring av lov om infrastruktur for alternativt drivstoff og forslag til ny forskrift - oppfølging av nasjonal ladestrategi:*

«Et av **tiltakene** som nevnes for å bedre brukerløsninger er å «sende på høring et forslag om å **stille krav om kortbetaling og/eller kontaktløs betaling ...**»

[Lenke til høringen](#)

Drosjeregulering

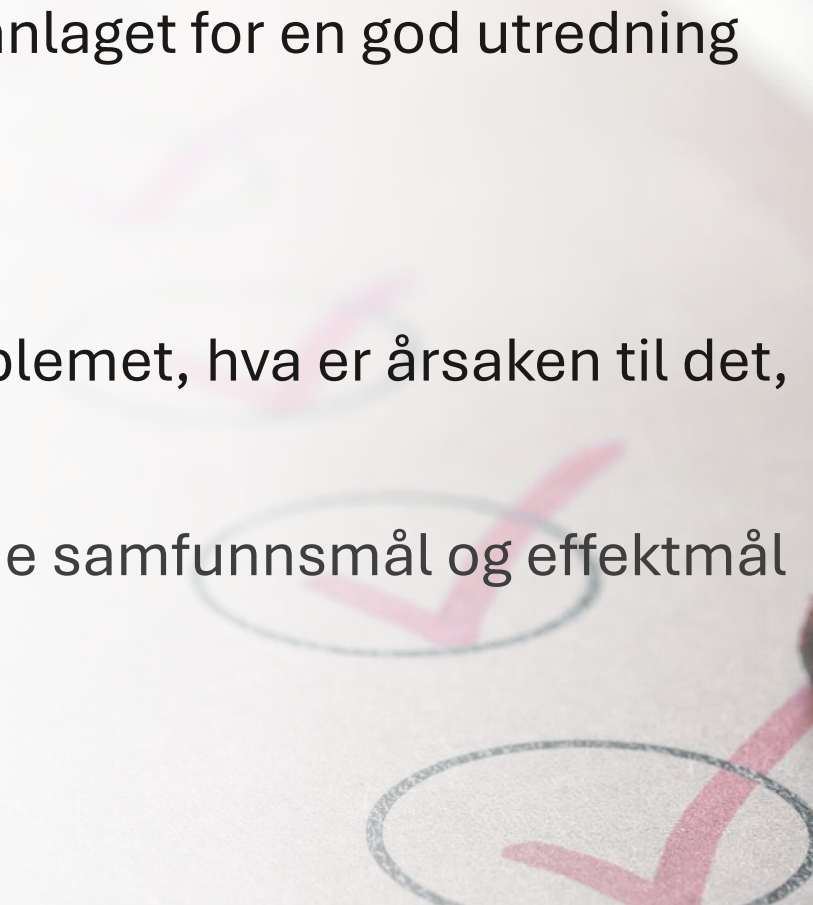
Høring - NOU 2023: 22 - På vei mot en bedre regulert drosjenæring.

Delutredning I fra Drosjeutvalget:

«Stortinget ber regjeringen komme med nødvendige lov- og forskriftsendringer for å **gjeninnføre plikten til å være tilknyttet en drosjesentral og driveplikt og antallsbegrensning i drosjenæringen...**»

[Lenke til høringen](#)

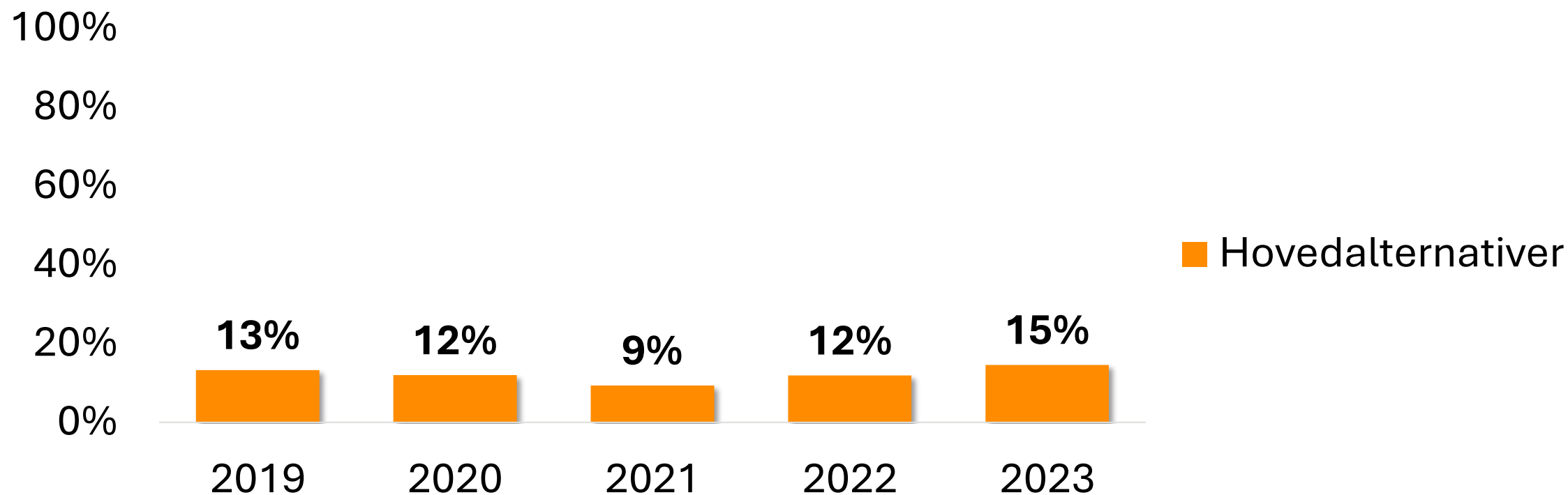
Våre råd

- En god problem- og målbeskrivelse legger grunnlaget for en god utredning
 - Husk også å beskrive nullalternativet
 - Problembeskrivelse: Hva er det utløsende problemet, hva er årsaken til det, og hva er konsekvensene?
 - Målbeskrivelse: Det anbefales å formulere både samfunns mål og effektmål
 - **Mangel på tiltak er ikke problemet!**
 - **Målet er ikke tiltaket!**
-

2

Relevante tiltak/alternativer

Beskriver utredningen alternative tiltak?

Våre råd

- Vurder og sammenlign flere alternative tiltak
- **Et relevant tiltak:**
 - **Bidrar til måloppnåelse**
 - **Nytten er større enn kostnaden**
- Bruk innspill fra ulike fagbakgrunner
- Nabosjekk: Hva gjør andre land?
- **EØS-relevant EU-regelverk: Synliggjør nasjonalt handlingsrom!**

Ulike tiltak

- Informasjons- og veiledningstiltak
- Økonomiske virkemidler
- Regulatoriske virkemidler
- «Selvregulering», frivillige avtaler
- Offentlig tilbud eller anskaffelse
- Teknologiske løsninger
- Dulting/Nudging

**Eller en kombinasjon av
ulike tiltak...**

Vurder også

- Er tiltaket robust for fremtidig utvikling?
- Er tiltaket teknologinøytralt?
- Kan man stille krav til funksjon eller resultat, i stedet for detaljerte tekniske krav?
- Nye rapporteringsplikter:
 - Skal meldes oppgaveregisteret
 - Unngå unødvendig dobbelrapportering
- Vurder forenklinger

3

Prinsipielle spørsmål

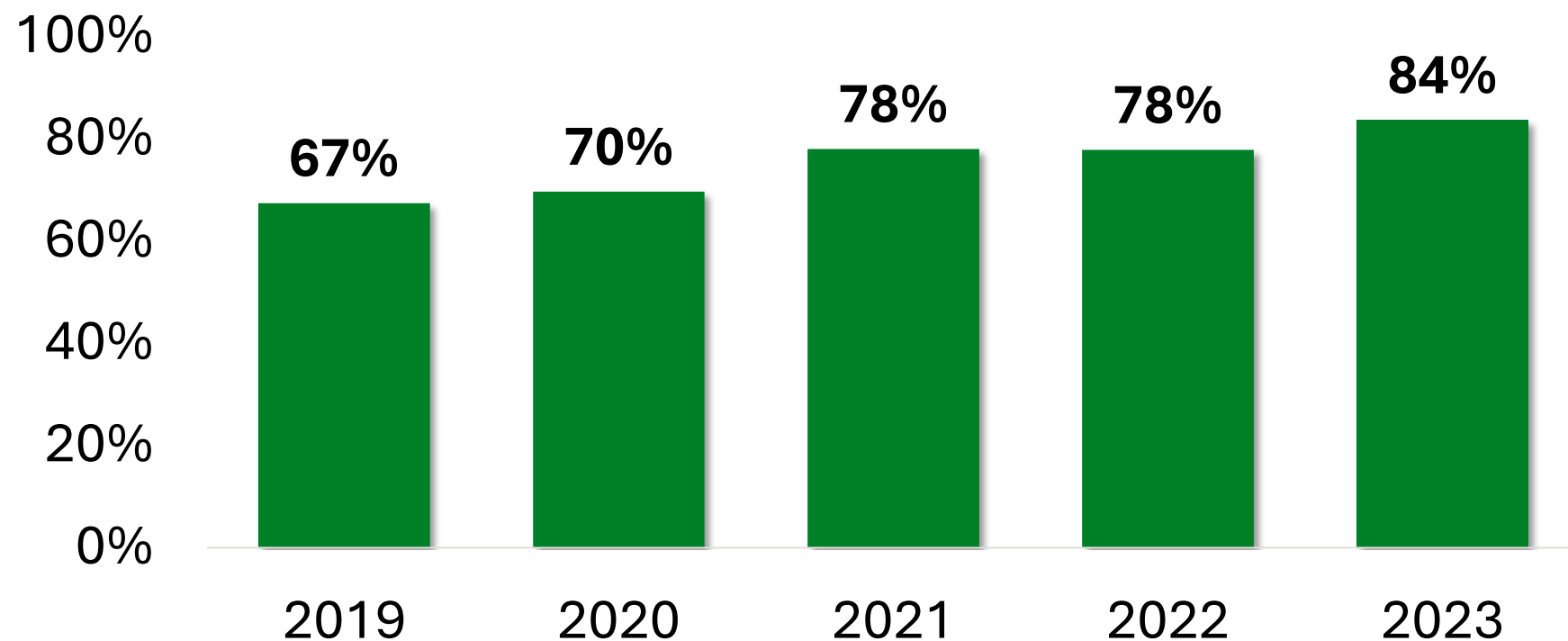
Prinsipielle spørsmål legger føringer for hvilke tiltak som er mulig å gjennomføre

Prinsipielle spørsmål kan for eksempel gjelde:

- Personvern
- Rettssikkerhet
- Samvittighets- eller livssynsspørsmål
- Likestilling
- Diskriminering
- Saker som berører urfolk

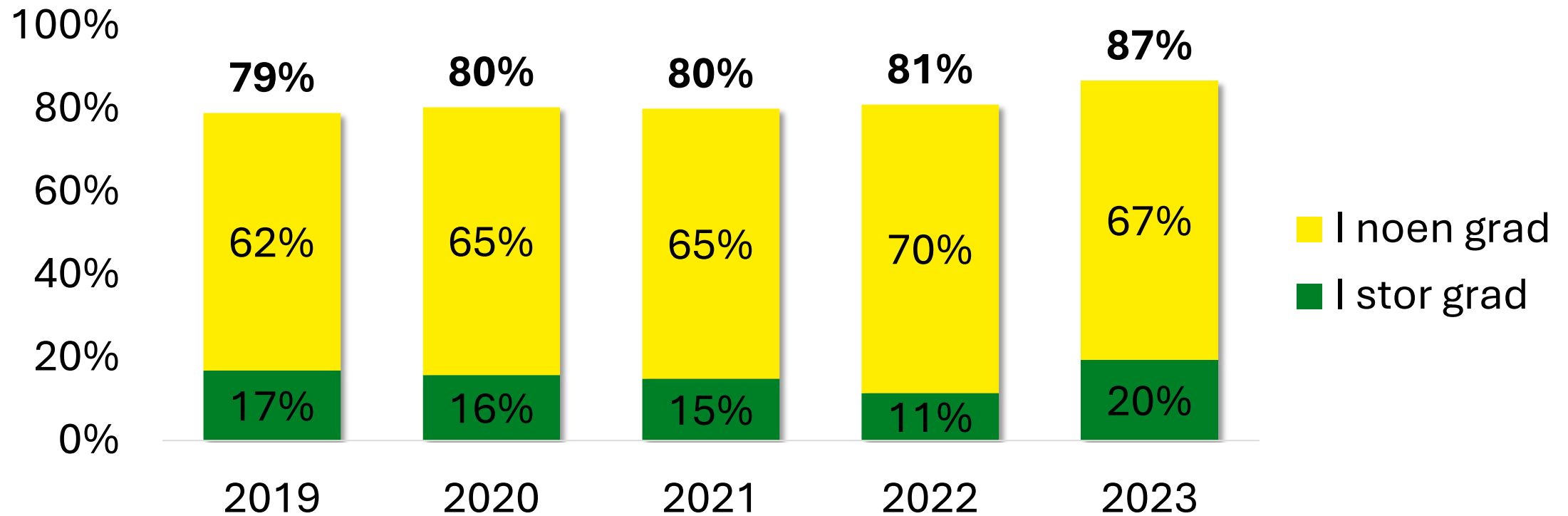
4 Berørte

Andel saker der berørt næringsliv er identifisert:

4 Virkninger

Er virkninger for næringsliv omtalt?

Våre råd

- Vit hvem du regulerer: Beskriv berørt næringsliv
- Involver næringslivet tidlig i utredningsarbeidet
- Kostnader for næringslivet kan være:
 - Administrative kostnader
 - Etterlevelseskostnader
 - Skatter, avgifter etc.
 - Indirekte kostnader
- Tallfest og verdsett hvis mulig
- Konkurransenvirkninger

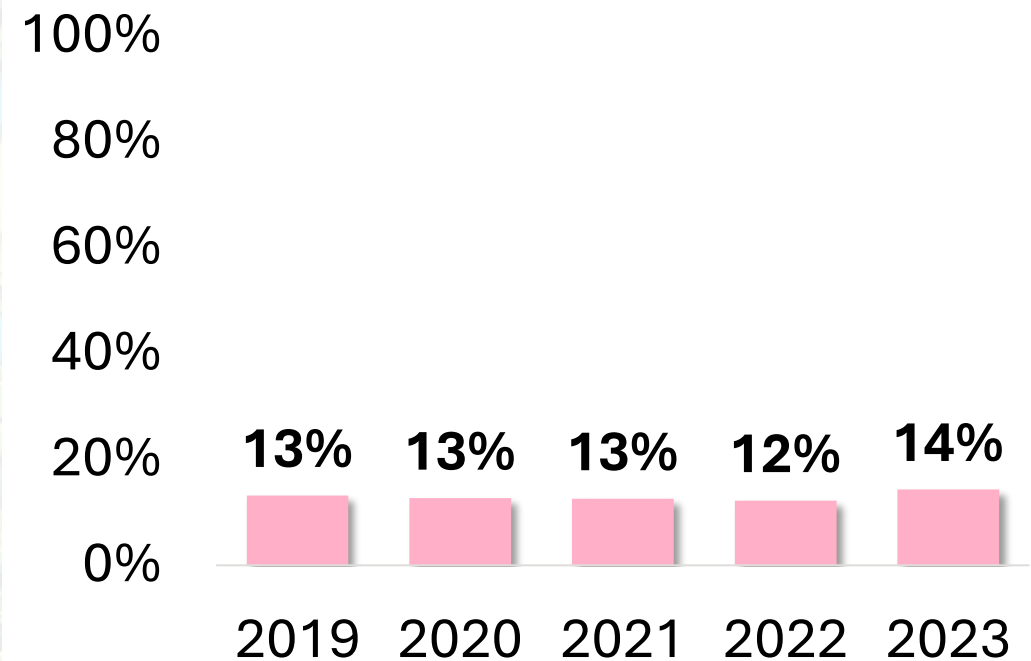

Små og mellomstore virksomheter

Vurder hensynet til, og mulige tilpasninger for, SMB:

- Ulike implementeringsvalg
- Frekvens rapportering/andre krav
- Differensierte avgifter
- Overgangsperiode
- Informasjon
- Støtteordninger

Utredninger der hensynet til små bedrifter er vurdert:

5

Anbefaling av tiltak

- Sammenstill de ulike alternativene
- Presenter virkninger på en oversiktlig måte
- Synliggjør fordelingsvirkninger, usikkerhet og prinsipielle spørsmål

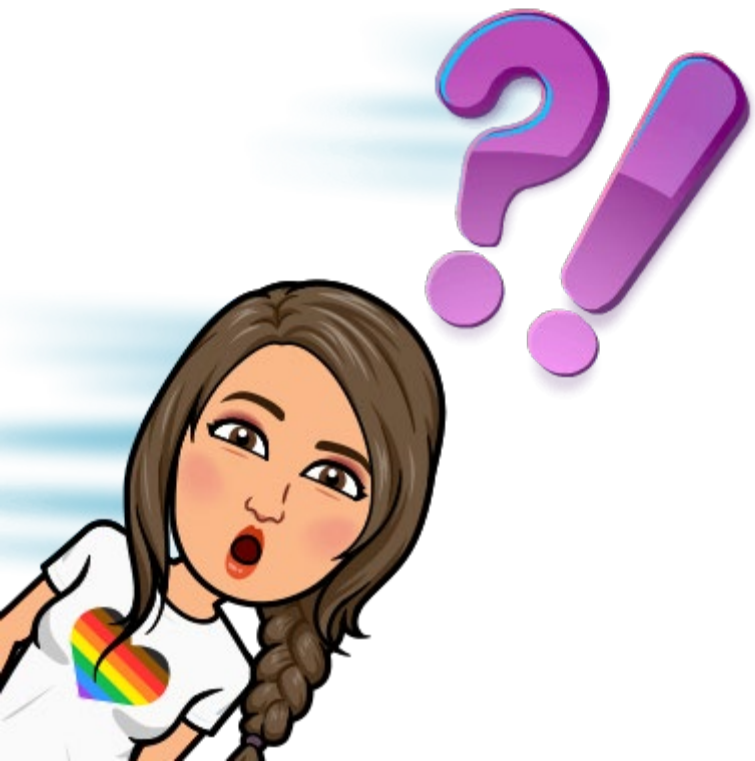
- Gjør kostnad-nytte-vurderinger
- Kostnadseffektiv måloppnåelse

6

Forutsetninger for vellykket gjennomføring

- Ikrafttredelse
 - Overgangsordninger
 - Informasjon
 - Veiledning
 - Tilsyn
 - Uheldige tilpasninger
-

Spørsmål?

Takk for meg!

Kontakt:

Marte.Gronvold@regelradet.no

**Ønsker du at vi skal komme til
din virksomhet å holde foredrag?
Ta kontakt: post@regelradet.no**

Nyttige lenker

[Regelrådets nettside:](#)

[Uttalelser](#)

[Råd om hvordan utredere kan beskrive næringslivet som berøres av regelverksforslag](#)

[Hvor kan utredere finne relevant statistikk om næringslivet?](#)

[Vurdering av innføring av SMB-test i Norge](#)

[Eksempler på beregning av kostnader for næringslivet ved nytt eller endret regelverk](#)

[Kjennetegn ved gode høringsnotater om EØS-relevant regelverk som berører næringslivet](#)

[Nabosjekk – beregning av kostnader for næringslivet fra nye og endrede regler](#)

Nyttige lenker

[Utredningsinstruksen i Lovdata](#)

[Veileder til utredningsinstruksen](#)

[Veileder: Utredning av konsekvenser for næringslivet](#)

[Andre veiledere til utredninger](#)

[DFØ: Utredning og analyse av statlige tiltak](#)

[Læringsplattformen: *Gode beslutningsgrunnlag - hvordan utrede statlige tiltak* \(nettkurs i utredningsinstruksen\)](#)

